

Số: 23 /TB-VC1-V2

Hà Nội, ngày 27 tháng 4 năm 2022

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM
Vụ án “V/v Tranh chấp ly hôn”

Thực hiện chức năng kiểm sát việc giải quyết theo thủ tục giám đốc thẩm đối với vụ án “V/v Tranh chấp ly hôn” giữa nguyên đơn là chị Võ Thị Duyên với bị đơn là anh Phạm Văn Hùng do Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh giải quyết tại Quyết định giải quyết việc kháng cáo số 01/2020/QĐPT-HNGĐ ngày 31/8/2020, Viện Kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy có vi phạm về thủ tục tố tụng, xác minh thu thập chứng cứ chưa đầy đủ cần nêu lên để rút kinh nghiệm chung.

1. Nội dung vụ án và quá trình giải quyết của Tòa án

Chị Võ Thị Duyên và anh Phạm Văn Hùng có hôn nhân hợp pháp. Do mâu thuẫn vợ chồng, anh chị đã sống ly thân từ năm 2018. Chị Duyên đề nghị Tòa án giải quyết ly hôn. Vợ chồng không có con chung và tài sản chung. Anh Phạm Văn Hùng không có lời khai, không có ý kiến gửi Tòa án.

Ngày 10/7/2020, Tòa án nhân dân huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh ra quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự tại Quyết định số 04/2020/QĐST-DS với lý do anh Hùng vắng mặt tại nơi cư trú, không xác định được địa chỉ mới của bị đơn là anh Hùng. Chị Duyên kháng cáo. Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh không chấp nhận kháng cáo của chị Duyên, giữ nguyên Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 30/QĐKNGĐT-VKS-DS ngày 30/6/2021, Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội kháng nghị hủy Quyết định giải quyết việc kháng cáo của Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh và Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án của Tòa án nhân dân huyện Hương Khê để giải quyết lại theo quy định của pháp luật.

Quyết định giám đốc thẩm số 24/2021/HNGĐ-GĐT ngày 20/9/2021 của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội chấp nhận toàn bộ kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội, hủy toàn bộ hai Quyết định nêu trên, giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh giải quyết lại theo quy định của pháp luật.

2. Nội dung cần rút kinh nghiệm

2.1. Về xác minh thu thập chứng cứ

Chị Duyên, anh Hùng sống ly thân từ năm 2018. Năm 2019, xác định tình cảm vợ chồng không còn, chị Duyên muốn ly hôn nên đã đề nghị UBND xã Hòa Hải, huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh xác nhận nơi cư trú của anh Hùng để làm thủ tục. Ngày 19/3/2019, Công an xã Hòa Hải xác nhận anh Hùng không có mặt tại địa phương, không xin tạm vắng. Ngày 10/2/2020, chị Duyên tiếp tục đề nghị Công an xã Hòa Hải và được xác nhận anh Hùng có đăng ký hộ khẩu thường trú tại xóm 10, xã Hòa Hải, huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh và thường xuyên có mặt tại địa chỉ này, tại thời điểm Công an xã kiểm tra, anh Hùng vẫn đang ở địa chỉ trên. Như vậy, khi chị Duyên làm thủ tục ly hôn, anh Hùng vẫn thường xuyên có mặt tại địa phương nhưng cố tính trốn tránh, giấu địa chỉ, gây khó khăn cho việc giải quyết ly hôn. Lẽ ra, trong trường hợp này, Tòa án nhân dân huyện Hương Khê tiến hành niêm yết công khai, thông báo trên các phương tiện thông tin đại chúng các văn bản tố tụng cho anh Hùng theo quy định tại Điều 179, 180 Bộ luật tố tụng dân sự. Nếu anh Hùng vẫn không có lời khai, không có ý kiến gửi Tòa án, không có mặt tại phiên tòa thì Tòa án xét xử theo thủ tục chung theo quy định tại điểm e khoản 1 Điều 192 Bộ luật Tố tụng dân sự. Tòa án nhân dân huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh không thực hiện các thủ tục tố tụng đạt nhưng lại ban hành Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án với lý do anh Hùng vắng mặt tại nơi cư trú, không xác định được địa chỉ mới là vi phạm tố tụng, làm ảnh hưởng đến quyền và lợi ích của chị Duyên.

2.2. Đình chỉ giải quyết vụ án không đúng pháp luật

Đơn kháng cáo của chị Duyên có nội dung thể hiện: Ngày 10/2/2020, Công an xã Hòa Hải xác nhận hộ khẩu thường trú và địa chỉ thường xuyên sinh sống của anh Hùng tại thôn 10, xã Hòa Hải, huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh cho chị Duyên. Ngày 17/2/2020, chị Duyên đã nộp đơn xin ly hôn đến Tòa án nhân dân huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh, có ký nhận. Tuy nhiên, hồ sơ vụ án không có đơn ngày 17/2/2020 cùng các tài liệu kèm theo của chị Duyên, chỉ có đơn khởi kiện xin ly hôn của chị Duyên đề ngày 04/6/2020. Khi xem xét kháng cáo, Tòa án cấp phúc thẩm không thu thập chứng cứ, xác minh làm rõ có việc chị Duyên nộp đơn khởi kiện ngày 17/2/2020 hay không. Nếu chị Duyên nộp thì tại sao Tòa án cấp sơ thẩm không thụ lý, giải quyết theo quy định? Trường hợp xác định đã nhận đơn và các tài liệu kèm theo của chị Duyên ghi rõ ràng địa chỉ cư trú của anh Hùng nhưng Tòa án sơ thẩm vẫn quyết định đình chỉ giải quyết vụ án thì Tòa án cấp phúc thẩm phải hủy Quyết định sơ thẩm, giao hồ sơ cho Tòa án cấp sơ thẩm giải quyết lại mới đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của đương sự trong vụ án. Việc Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh không tiến hành xác minh, thu thập chứng cứ để có căn cứ vững chắc khi giải quyết vụ án nhưng đã ban hành Quyết định không chấp nhận kháng cáo của chị Duyên là không đúng quy định của pháp luật.

Vì vậy, Viện Kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội nêu lên để rút kinh nghiệm chung nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng, hiệu quả trong công tác kiểm sát các vụ án dân sự nói chung và các tranh chấp về hôn nhân gia đình nói riêng. *ho*

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng, PVT VKSTC (b/c);
- Vụ 9 - VKSNDTC (b/c);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (b/c);
- VC2, VC3;
- VKSND 28 tỉnh, TP khu vực phía Bắc;
- Trường Đại học kiểm sát Hà Nội;
- Các Viện nghiệp vụ, VP VC1;
- Lưu: VT VC1, V2.

**KT.VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Văn Hòa

